

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Organización de Empresas	Código		650G01016
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Barros Campello, Esther Alicia	Correo electrónico	esther.barros@udc.es	
Profesorado	Barros Campello, Esther Alicia	Correo electrónico	esther.barros@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.es/moodle/			
Descrición xeral	A materia "Organización de Empresas" analiza os aspectos fundamentais do deseño organizativo a partir da estratexia da empresa, para determinar a súa estrutura e as relacións internas. Os resultados de aprendizaxe detállanse no apartado correspondente desta guía.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cómo, onde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principios éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.

B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público especializado ou non especializado.		B2	C1
		B4	C4
		B6	
		B14	
Elaborar informes profesionais.		A3	B5
		A11	B6
		A12	B9
		A16	
		A17	
		A18	
		A19	

Reflexionar de forma crítica sobre o desenvolvemento profesional e establecer necesidades propias de formación.	A1	B5 B6 B9	C5 C7
Buscar e sintetizar información relevante sobre o contorno da empresa.	A6 A16 A17	B3 B6 B7 B8 B12 B13	C2 C3 C6
Analizar e experimentar os procesos de toma de decisións individuais e en grupo.	A9	B11 B14	C4
Coñecer as ferramentas de análise estratéxica e as perspectivas teóricas e metodolóxicas dispoñibles	A3 A11 A13 A16 A17	B2 B3 B4 B6 B7	C1
Desenvolver estratexias competitivas e corporativas co fin de alcanzar os obxectivos da organización.	A9 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A19	B1 B6 B8 B10 B11 B12	C4 C6 C8
Coñecer os conceptos básicos do proceso de I+D+i e a súa importancia na dirección estratéxica da empresa na actualidade	A6 A16 A19	B6 B7	C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. A análise estratéxica das organizacións.	- Os obxectivos estratéxicos: supostos de conduta e problemas de axencia. - A análise estratéxica interna e do entorno. - Matriz DAFO e CAME
Tema 2. As estratexias corporativas.	-Introdución: estratexias corporativas, competitivas e funcionais -O ámbito da empresa e os custos de transacción -As estratexias de crecemento, estabilidade e supervivencia -Razóns para a diversificación empresarial -Razóns e riscos da diversificación relacionada e non relacionada -Tipos de sinerxías -Crecemento orgánico e crecemento externo
Tema 3. A vantaxe competitiva.	-Vantaxe competitiva -De que dependen os resultados dunha empresa? -Adaptación ó cambio e vantaxe competitiva -O concepto e os tipos de innovación -Creación de valor e vantaxe competitiva -Tipos de estratexias competitivas -As fontes da vantaxe competitiva -O reloxo estratéxico -A posición competitiva e as estratexias de océano azul

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 A11 A13 A15 A16 A18 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C6 C8	17	0	17
Estudo de casos	A1 A3 A9 A12 A13 A14 A16 A17 B5 B3 C4 C5 C6 C7	10	10	20
Proba de resposta múltiple	B1 B2 B4 C1 C6	2	55	57
Traballos tutelados	A6 A9 A11 A16 A17 A18 A19 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C8	10	36	46
Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Corresponderase coas 17 horas de docencia expositiva que figuran no POD. Nelas desenvolveranse os conceptos fundamentais da asignatura e se establecerá o marco teórico da mesma.
Estudo de casos	Docencia interactiva e traballo autónomo. Nesta metodoloxia inclúense todo tipo de probas, exercicios, traballos grupais, casos prácticos,... que os profesores estimen necesarios para o desenrolo da docencia interactiva.
Proba de resposta múltiple	Exame final da materia
Traballos tutelados	Docencia interactiva e traballo autónomo. Traballos en grupo nos que se aplicarán os conceptos vistos nas sesións maxistras cun seguimento por parte dos profesores ao longo do cuadrimestre.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Estudo de casos Traballos tutelados	Para a realización dos traballos tutelados grupais, é importante consultar cos profesores os avances que se van realizando, para que estes podan ofrecer, en cada caso, as orientacións necesarias que aseguren o aprendizaxe dos alumnos, así como a calidade do traballo dacordo cos criterios que se indicarán na clase e se colgarán na plataforma Moodle. O seguimento dos traballos farase, grupo a grupo, nas Tutorías de Grupo Reducido (TGR). Estas son 4 horas e realizaranse de forma presencial. O principio de curso avisarase das datas concretas. Ademais o estudante poderá consultar calquera dúbida relacionada coa materia nas tutorías de despacho. Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación.
--	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A1 A3 A9 A12 A13 A14 A16 A17 B5 B3 C4 C5 C6 C7	Na cualificación inclúense: exercicios, estudo de casos e calquera outro tipo de probas que o profesor plantexe ó longo do período lectivo.	25
Traballos tutelados	A6 A9 A11 A16 A17 A18 A19 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C8	A cualificación estará formada pola obtida nos traballos tutelados realizados en grupo (a mesma para tódolos integrantes do equipo) e pola obtida na presentación oral do traballo e preguntas sobre o mesmo (que será individual para cada alumno/a).	15
Proba de resposta múltiple	B1 B2 B4 C1 C6	Exame final da materia	60

Observacións avaliación

PRIMEIRA OPORTUNIDADE:

A avaliación consta de dúas partes:

1. Avaliación continua (solución de problemas e traballo tutelado): supón un 40% da cualificación.
2. Exame final: supón un 60% da cualificación. As actividades de avaliación continua fanse ao longo do curso. A realización do estudo de casos non é posible fora do período lectivo, dado que se realizan na súa totalidade ou en parte dentro da aula.

En canto ó traballo tutelado, en todas as presentacións orais e revisións que se establezan ao longo do curso, participarán obrigatoriamente todos os compoñentes do grupo responsable da súa elaboración.

A nota correspondente ó traballo tutelado será a media aritmética da nota correspondente ó contido do traballo e a nota obtida na presentación oral (presentación e resposta ás preguntas da profesora) sempre que o contido alcance o 5. De non ser así, a nota do traballo tutelado será a nota correspondente ó contido.

Para sumar a nota do exame final á nota da avaliación continua, é necesario obter un mínimo de 4 puntos sobre 10 no exame final. Para superar a materia a nota media ponderada final deberá ser igual ou superior a 5 puntos sobre 10. En caso de non alcanzar un 4 sobre 10 no exame (proba de resposta múltiple), a nota da materia será a obtida no exame ponderada polo 60%.

Recórdase que está prohibido acceder ao exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Os criterios de avaliación e cualificación son exactamente iguais na primeira e na segunda oportunidade de avaliación.

Gardarase a nota da avaliación continua para a segunda oportunidade, pero en ningún caso para cursos posteriores.

Na segunda oportunidade, o estudante pode recuperar a avaliación continua resolvendo dous casos prácticos na data do exame oficial. A nota final neste caso sería $0,5 \cdot \text{nota media casos prácticos} + 0,5 \cdot \text{nota examen}$. O estudante debe informar de que opta por esta opción á profesora con, por lo menos, quince días de antelación.

OUTRAS OBSERVACIÓNS XENERAIS:

- A asistencia á clase é obligatoria. Esixese unha asistencia mínima do 70% para poder ser avaliada a parte de avaliación continua na primeira oportunidade.
- Na convocatoria adiantada, o 100% da nota corresponde a un exame de resposta múltiple (70% da nota) e 3 preguntas de resposta ampla (30% da nota).
- O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia deberá comunicar esta circunstancia á profesora ao comezo do curso. Aplicarase o mesmo sistema de avaliación (coa particularidade de que o traballo tutelado poderíao facer a título individual). No caso deste alumnado, excepto para as datas aprobadas na Xunta de Facultade no que compete á proba obxectiva, para as restantes probas acordarase ao inicio de curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.- As guías para a realización dos traballos tutelados ou de calquera outra práctica ou exercicio proposto pola profesora estarán colgadas na plataforma Moodle.
- Calquera información, aviso. etc. notificarase aos alumnos por email ou Teams.
- A cualificación de Non presentado esixe que o alumno non teña participado en actividades de avaliación que superen o 20% da cualificación final, con independencia da cualificación obtida.
- Se non se presenta ó exame un alumno que teña participado en actividades de avaliación que superen o 20% da nota final, a nota final nesa oportunidade será cero.
- Os alumnos deberán acreditar a súa identidade dacordo coa normativa vixente.
- A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con "suspenso" (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario".
- É responsabilidade do alumnado consultar a dirección de email que a UDC lles asigne.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Grant, Robert M. (2004). Dirección estratégica. Madrid: Thomson Civitas
 - Navas López, J. E.; Guerras Martín, L. A. (2016). Fundamentos de dirección estratégica de la empresa. Navarra: Thomson Reuters Civitas
-

Bibliografía complementaria	- Gibbons, R. (2005). Four Formal(izable) Theories of the Firm? . Journal of Economic Behavior and Organization 58: 202-247. - Coase, R. (1937). The Nature of the Firm.. Economica, 4: 386-405 - Lazear, E. (2000). Performance Pay and Productivity.. American Economic Review 90: 1346-61. - Gibbons, R. (2010). Organizational Economics and Corporate Strategy, Lectures 1 & 2. . MBA Course 15.903 at the MIT Sloan School of Management. Available at: http://web.mit.edu/rg - Gibbons, R. (2003). Team Theory, Garbage Cans, and Real Organizations: Some History and Prospects of Economic Research on Decision-Making in Organizations. . Industrial and Corporate Change 12: 753-87. - Williamson, O. (1979). Transaction Cost Economics: The Governance of Contractual Relations.. Journal of Law and Economics 22: 233-61. - Brickley, J., Smith, C., Zimmerman, J. (2005). Economía Empresarial y Arquitectura de las Organizaciones. . Madrid: McGraw-Hill/Interamericana de España - Chermack, T.J. (2011). Scenario Planning in Organizations. San Francisco, CA: Berrett-Koehler Publishers - Kates, A., Galbraith, J.R. (2007). Designing your organization. San Francisco, CA: Wiley - Douma, S., Schreuder, H. (2009). Enfoques económicos para el análisis de las organizaciones. Madrid: Pearson - Cuervo García, A. (2008). Introducción a la administración de empresas. Madrid : Thomson Civitas - Claver Cortés, E. et al. (1998 (imp. 2007)). Manual de administración de empresas. Madrid : Civitas
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía da Empresa: Función Organizativa/650G01003

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Economía e Xestión da Empresa Familiar/650G01040

Observacións

Recomendacións:1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático.1.2. Realizarase a través de Moodle, email ou One Drive, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.1.3. De se realizar en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.4.- Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos os sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...).5.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.6. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías